

LEGEA nr. 672 din 19 decembrie 2002, republicată, privind auditul public intern

Republicată în temeiul art. VI din Legea nr. 191/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, cu modificările și completările ulterioare aduse de:

- OUG nr. 26 din 6 iunie 2012;

CAP. I

Dispoziții generale

ART. 1

Prezenta lege reglementează organizarea și exercitarea auditului public intern în entitățile publice.

ART. 2

În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos se definesc după cum urmează:

a) **audit public intern** - activitate funcțional independentă și obiectivă, de asigurare și consiliere, concepută să adauge valoare și să îmbunătățească activitățile entității publice; ajută entitatea publică să își îndeplinească obiectivele, printr-o abordare sistematică și metodică, evaluează și îmbunătățește eficiența și eficacitatea managementului riscului, controlului și proceselor de guvernanță;

b) **autoritate publică** - orice organ de stat sau al unităților administrativ-teritoriale care acționează, în regim de putere publică, pentru satisfacerea unui interes legitim public; sunt asimilate autorităților publice structurile asociative ale autorităților publice locale și alte persoane juridice de drept privat care, potrivit legii, au obținut statut de utilitate publică și sunt autorizate să presteze un serviciu public, în regim de putere publică;

c) **cadrul general de competențe profesionale al auditorului intern din sectorul public, denumit în continuare cadrul general de competențe profesionale** - cuprinde domeniile și, în cadrul lor, cunoștințele, abilitățile și valorile profesionale necesare exercitării activității de audit public intern în entitățile publice și care sunt specificate în Standardul Ocupațional "Auditor intern în sectorul public";

d) **Carta auditului public intern** - document oficial care definește scopul, obiectivele, organizarea, competențele, responsabilitățile și autoritatea structurii de audit în cadrul entității publice, sfera de aplicare, natura serviciilor de asigurare și consiliere, metodologia de lucru, regulile de conduită a auditorilor interni și stabilește necesitatea accesului la documente, bunuri și informații, cu ocazia misiunilor de audit desfășurate;

e) **certificat de atestare a auditorului intern din sectorul public, denumit în continuare certificat de atestare** - document emis de Ministerul Finanțelor Publice, prin Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern (UCAAPI), care atestă îndeplinirea condițiilor necesare pentru ca un auditor intern să desfășoare activități de audit public intern în entitățile publice;

f) **compartiment de audit public intern** - noțiune generică privind tipul de structură funcțională de bază a auditului public intern care, în funcție de volumul și complexitatea activităților și riscurile asociate de la nivelul entității publice, poate fi: direcție generală, direcție, serviciu, birou sau compartiment cu minimum 2 auditori interni, angajați cu normă întreagă;

g) **control intern** - totalitatea politicilor și procedurilor elaborate și implementate de managementul entității publice pentru a asigura: atingerea obiectivelor entității într-un mod economic, eficient și eficace; respectarea regulilor specifice domeniului, a politicilor și deciziilor managementului; protejarea bunurilor și informațiilor, prevenirea și depistarea fraudelor și erorilor; calitatea documentelor contabile, precum și furnizarea în timp util de informații de încredere pentru management;

h) **control financiar public intern** - întregul sistem de control intern din sectorul public, format din sistemele de control ale entităților publice, ale altor structuri abilitate de Guvern și din unitățile centrale responsabile cu armonizarea și implementarea principiilor și standardelor de control și de audit;

i) **cooperare pentru asigurarea activității de audit public intern în entitățile publice locale** - exercitarea în comun a activității de audit public intern de către mai multe entități, una îndeplinind rol de organizator, sau realizarea acestei activități, pentru mai multe entități publice locale, de compartimente de audit organizate la nivelul structurilor asociative de utilitate publică ale autorităților administrației publice locale, în conformitate cu hotărârile consiliilor locale; condițiile și termenii cooperării sunt stabiliți într-un acord;

j) **dobândirea competențelor** - procesul prin care se obțin cunoștințele, abilitățile și valorile profesionale necesare unei persoane pentru a planifica și executa misiuni de audit public intern la entitățile publice și a căror deținere este confirmată de către instituții autorizate prin lege;

k) **economicitate** - minimizarea costului resurselor alocate pentru atingerea rezultatelor estimate ale unei activități, cu menținerea calității corespunzătoare a acestor rezultate;

l) **eficacitate** - gradul de îndeplinire a obiectivelor programate pentru fiecare dintre activități și raportul dintre efectul proiectat și rezultatul efectiv al activității respective;

m) **eficiență** - maximizarea rezultatelor unei activități în relație cu resursele utilizate;

n) **entitate publică** - autoritatea publică, instituția publică, compania/societatea națională, regia autonomă, societatea comercială la care statul sau o unitate administrativ-teritorială este acționar majoritar și care are personalitate juridică, precum și entitatea finanțată în proporție de peste 50% din fonduri publice;

o) **fonduri publice** - sumele alocate din bugetul de stat, bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, bugetul Trezoreriei Statului, bugetele instituțiilor publice autonome, fondurile provenite din credite externe contractate sau garantate de stat și a căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice și din fonduri externe nerambursabile;

p) **governanță** - ansamblul proceselor și structurilor implementate de management în scopul informării, direcționării, conducerii și monitorizării activităților entității publice către atingerea obiectivelor sale;

r) **instituție publică** - denumire generică ce include Parlamentul, Administrația Prezidențială, ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice, alte autorități publice, instituțiile publice autonome, unitățile administrativ-teritoriale, respectiv comunele, orașele, municipiile, județele, sectoarele și municipiul București, instituțiile publice centrale și locale subordonate, aflate în coordonarea sau sub autoritatea altor entități publice, indiferent de modul de finanțare a activității lor;

s) **instituție publică mică** - instituția care derulează un buget anual de până la nivelul echivalentului în lei a 100.000 euro pe o perioadă de 3 ani consecutiv;

ș) instituții autorizate - instituții de învățământ superior acreditate în România, precum și furnizori de formare profesională autorizați de Consiliul Național al Calificărilor și al Formării Profesionale a Adulților (CNCFPFA);

t) **patrimoniul public** - totalitatea drepturilor și obligațiilor statului, unităților administrativ-teritoriale sau ale entităților publice ale acestora, dobândite sau asumate cu orice titlu; fac parte din patrimoniul public drepturile și obligațiile referitoare atât la bunurile din domeniul public, cât și din domeniul privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale;

ț) **pista de audit** - stabilirea fluxurilor informațiilor, atribuțiilor și responsabilităților referitoare la acestea, precum și a modului de arhivare a documentației justificative complete, pentru toate stadiile desfășurării unei acțiuni, care să permită, totodată, reconstituirea operațiunilor de la suma totală până la detalii individuale și invers;

u) **Standard Ocupațional "Auditor intern în sectorul public"** - document aprobat în baza Legii nr. 132/1999 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Național al Calificărilor și al Formării Profesionale a Adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care precizează unitățile de competență și nivelul calitativ asociat rezultatelor activităților specifice privind ocupația de auditor intern în sectorul public;

v) **structuri asociative ale autorităților publice locale, denumite în continuare structuri asociative** - includ: Asociația Comunelor din România, Asociația Orașelor din România, Asociația Municipiilor din România, Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România și alte forme asociative de interes general pentru administrația publică locală, constituite potrivit legii, precum și structurile teritoriale cu personalitate juridică ale acestora, după caz.

CAP. II

Organizarea auditului public intern

ART. 3

(1) Obiectivul general al auditului public intern în entitățile publice îl reprezintă îmbunătățirea managementului acestora și poate fi atins, în principal, prin:

a) activități de asigurare, care reprezintă examinări obiective ale elementelor probante, efectuate în scopul de a furniza entităților publice o evaluare independentă a proceselor de management al riscurilor, de control și de guvernanță;

b) activități de consiliere menite să adauge valoare și să îmbunătățească procesele guvernantei în entitățile publice, fără ca auditorul intern să își asume responsabilități manageriale.

(2) Sfera auditului public intern cuprinde toate activitățile desfășurate în cadrul entităților publice pentru îndeplinirea obiectivelor acestora, inclusiv evaluarea sistemului de control managerial.

(3) Ministerul Finanțelor Publice și Camera Auditorilor Financiari din România vor elabora Cadrul comun cuprinzând obiectivele specifice auditului intern la entitățile economice din domeniul public.

ART. 4

Auditul public intern este organizat astfel:

- a) Comitetul pentru Audit Public Intern (CAPI);
- b) Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern (UCAAPI);
- c) comitetele de audit intern;
- d) compartimentele de audit public intern din entitățile publice.

ART. 5

(1) Se înființează Comitetul pentru Audit Public Intern (CAPI) pe lângă Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern (UCAAPI), organism cu caracter consultativ, pentru a acționa în vederea definirii strategiei și a îmbunătățirii activității de audit public intern în sectorul public.

(2) CAPI cuprinde 11 membri, astfel:

- a) președintele Camerei Auditorilor Financiari din România;
- b) profesori universitari cu specialitate în domeniul auditului public intern - 2 persoane;
- c) specialiști cu înaltă calificare în domeniul auditului public intern - 3 persoane;
- d) directorul general al UCAAPI;
- e) experți din alte domenii de activitate, respectiv contabilitate publică, juridic, sisteme informatice - 3 persoane;
- f) un reprezentant din conducerea structurilor asociative ale autorităților publice locale.

(3) Membrii CAPI, cu excepția directorului general al UCAAPI, nu pot face parte din structurile Ministerului Finanțelor Publice, iar modul de nominalizare a acestora se va stabili prin norme aprobate prin hotărâre a Guvernului.

(4) CAPI va fi condus de un președinte ales cu majoritate simplă de voturi dintre membrii comitetului, pentru o perioadă de 3 ani; președintele convoacă întâlnirile CAPI.

(5) Regulamentul de organizare și funcționare a CAPI este aprobat de plenul acestuia, cu o majoritate de jumătate plus unu din voturi.

(6) Secretariatul tehnic al CAPI este asigurat de UCAAPI.

(7) Membrii CAPI vor primi o indemnizație de ședință egală cu 20% din nivelul echivalent salariului brut al secretarilor de stat; indemnizația se suportă din bugetul statului, prin bugetul Ministerului Finanțelor Publice.

ART. 6

În realizarea obiectivelor sale CAPI are următoarele atribuții principale:

- a) dezbate planurile strategice de dezvoltare în domeniul auditului public intern și emite o opinie asupra direcțiilor de dezvoltare a acestuia;
- b) dezbate și emite o opinie asupra actului normativ elaborat de UCAAPI în domeniul auditului public intern;
- c) dezbate și avizează raportul anual privind activitatea de audit public intern și îl prezintă Guvernului;
- d) avizează planul misiunilor de audit public intern de interes național cu implicații multisectoriale;

e) dezbate și emite o opinie asupra rapoartelor de audit public intern de interes național cu implicații multisectoriale;

f) analizează importanța recomandărilor formulate de auditorii interni în cazul divergențelor de opinii dintre conducătorul entității publice și auditorii interni, emițând o opinie asupra consecințelor neimplementării recomandărilor formulate de aceștia;

g) analizează acordurile de cooperare între auditul intern și cel extern referitor la definirea conceptelor și la utilizarea standardelor în domeniu, schimbul de rezultate din activitatea propriu-zisă de audit, precum și pregătirea profesională comună a auditorilor;

h) avizează numirea și revocarea directorului general al UCAAPI.

ART. 7

(1) În cadrul Ministerului Finanțelor Publice se constituie Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern (UCAAPI), structurată pe servicii de specialitate, în subordinea directă a ministrului finanțelor publice.

(2) UCAAPI este condusă de un director general, numit de ministrul finanțelor publice, cu avizul CAPI.

(3) Directorul general este funcționar public și trebuie să aibă o înaltă calificare profesională în domeniul financiar-contabil și/sau al auditului, cu o competență profesională corespunzătoare, și să îndeplinească cerințele Codului privind conduita etică a auditorului intern.

ART. 8

În realizarea obiectivelor sale UCAAPI are următoarele atribuții principale:

a) elaborează, conduce și aplică o strategie unitară în domeniul auditului public intern și monitorizează la nivel național această activitate;

b) dezvoltă cadrul normativ în domeniul auditului public intern;

c) dezvoltă și implementează proceduri și metodologii uniforme, bazate pe standardele internaționale, inclusiv manualele de audit intern;

d) dezvoltă metodologiile în domeniul riscului managerial;

e) elaborează Codul privind conduita etică a auditorului intern;

f) avizează normele metodologice specifice diferitelor sectoare de activitate în domeniul auditului public intern, inclusiv normele metodologice proprii ale compartimentelor de audit public intern organizate la nivelul structurilor asociative;

g) dezvoltă sistemul de raportare a rezultatelor activității de audit public intern și elaborează raportul anual, precum și sinteze, pe baza rapoartelor primite, inclusiv de la compartimentele de audit public intern organizate la nivelul structurilor asociative;

h) efectuează misiuni de audit public intern de interes național cu implicații multisectoriale;

i) verifică respectarea de către compartimentele de audit public intern, inclusiv de către cele organizate la nivelul structurilor asociative, a normelor, instrucțiunilor, precum și a Codului privind conduita etică a auditorului intern, evaluează activitatea acestora și poate iniția măsurile corective necesare, în cooperare cu conducătorul entității publice, respectiv al structurii asociative în cauză;

j) stabilește cadrul general al acordului de cooperare pentru asigurarea activității de audit public intern în entitățile publice locale;

k) îndrumă entitățile publice locale și structurile asociative în implementarea sistemului de cooperare pentru asigurarea activității de audit public intern;

l) stabilește, în condițiile legii, pentru domeniile cadrului general de competențe profesionale cunoștințele, abilitățile și valorile pe care o persoană trebuie să le dețină pentru exercitarea activității de audit public intern;

m) coordonează sistemul de recrutare în domeniul auditului public intern, sistemul de atestare națională a auditorilor interni din entitățile publice, precum și sistemul de formare profesională continuă a acestora;

n) avizează numirea/destituirea șefilor compartimentelor de audit public intern din entitățile publice;

o) cooperează cu Curtea de Conturi pentru asigurarea complementarității activităților de audit public intern și audit public extern și a creșterii eficienței acestora, precum și cu alte autorități și instituții publice din România, cu respectarea independenței, funcțiilor și cerințelor specifice fiecărei profesii;

p) cooperează cu autoritățile și organizațiile de control financiar public din alte state, inclusiv din Comisia Europeană.

ART. 9

(1) Instituțiile publice centrale care derulează în cursul unui exercițiu bugetar un buget mai mare de 2.000.000.000 lei trebuie să constituie un comitet de audit intern pentru a acționa în vederea creșterii eficienței activității de audit public intern.

(2) Comitetul de audit intern cuprinde între 5 și 7 membri, numiți de conducătorul instituției publice centrale, și are următoarea componență:

a) auditori interni cu experiență de minimum 5 ani, 2-3 persoane;

b) specialiști cu vechime de minimum 5 ani care activează în domeniul specific de activitate al instituției publice sau în domeniile-suport: financiar-contabilitate, resurse umane, juridic, sisteme informatice, 2-3 persoane;

c) conducătorul compartimentului de audit public intern.

(3) Auditorii interni nominalizați la alin. (2) lit. a) își desfășoară activitatea în alte instituții publice care nu sunt subordonate, aflate în coordonarea sau sub autoritatea instituției publice în cauză.

(4) Specialiștii nominalizați la alin. (2) lit. b) își desfășoară activitatea în cadrul instituției publice centrale și nu ocupă funcții de conducere.

(5) Echilibrul decizional în cadrul comitetului de audit intern se asigură prin cooptarea în număr egal a persoanelor nominalizate la alin. (2) lit. a) și b).

(6) Comitetul de audit intern este condus de un președinte, ales cu majoritate simplă de voturi dintre membrii comitetului, pentru un mandat de 3 ani, care poate fi reînnoit o singură dată; conducătorul compartimentului de audit public intern nu poate îndeplini funcția de președinte.

(7) Regulamentul de organizare și funcționare a comitetului de audit intern este aprobat de plenul acestuia, cu o majoritate simplă din voturi.

(8) Secretariatul tehnic al comitetului de audit intern este asigurat de compartimentul de audit public intern din cadrul instituției publice centrale.

(9) Membrii comitetului de audit intern primesc o indemnizație de ședință stabilită în aceleași condiții ca și indemnizația de ședință a membrilor Comitetului pentru Audit Public Intern (CAPI); indemnizația se suportă din bugetul de stat, prin bugetul instituției publice centrale în cauză.

(10) Comitetul de audit intern se întrunește de două ori pe an, în ședințe ordinare, sau ori de câte ori este nevoie, în ședințe extraordinare, numai pentru realizarea atribuțiilor prevăzute la art. 10 lit. b), d) și f).

(11) La cererea conducătorului instituției publice centrale, președintele comitetului de audit intern va participa la ședințele managementului la vârf, pentru a exprima opinia comitetului cu privire la problemele supuse dezbaterii.

(12) Instituțiile publice cu un buget mai mic de 2.000.000.000 lei în cursul unui exercițiu bugetar pot constitui comitete de audit intern în scopul creșterii eficienței activității de audit intern.

ART. 10

În realizarea obiectivelor sale, comitetul de audit intern are următoarele atribuții principale:

a) dezbate și avizează planul multianual și planul anual pentru activitatea de audit public intern;

b) analizează și emite o opinie asupra recomandărilor formulate de auditorii interni, inclusiv asupra celor care nu au fost acceptate de conducătorul instituției publice centrale;

c) avizează Carta auditului public intern;

d) examinează sesizările referitoare la nerespectarea Codului privind conduita etică a auditorului intern și propune conducătorului instituției publice centrale măsurile necesare;

e) analizează și avizează Raportul anual al activității de audit public intern;

f) avizează acordurile de cooperare cu alte instituții publice privind exercitarea activității de audit public intern.

ART. 11

Compartimentul de audit public intern se organizează astfel:

a) conducătorul instituției publice sau, în cazul altor entități publice, organul de conducere colectivă are obligația asigurării cadrului organizatoric și funcțional necesar desfășurării activității de audit public intern;

b) entitățile publice locale care cooperează pentru asigurarea activității de audit public intern utilizează capacitatea de audit a compartimentului care se constituie în cadrul entității organizatoare sau la nivelul structurii asociative, după caz; compartimentul de audit astfel constituit se organizează și funcționează potrivit prevederilor prezentei legi;

c) – abrogat -

d) la instituțiile publice mici, care nu sunt subordonate altor entități publice, auditul public intern se limitează la auditul de regularitate și se efectuează de către compartimentele de audit public intern ale Ministerului Finanțelor Publice;

e) la entitățile publice centrale ai căror conducători sunt ordonatori principali de credite și gestionează un buget de până la 5.000.000 lei și nu au constituit un compartiment de audit public intern, activitatea de audit este realizată de Ministerul Finanțelor Publice, prin UCAAPI, pe baza unui protocol de colaborare;

f) conducătorul entității publice subordonate, respectiv aflate în coordonarea sau sub autoritatea altei entități publice stabilește și menține un compartiment funcțional de audit public intern, cu acordul entității publice superioare; dacă acest acord nu se dă, auditul entității respective se efectuează de către compartimentul de audit public intern al entității publice care a decis aceasta.

ART. 12

(1) Compartimentul de audit public intern se constituie distinct în subordinea directă a conducătorului entității.

(2) Conducătorul compartimentului de audit public intern este numit/destituit de către conducătorul entității/structurii asociative, cu avizul UCAAPI; pentru entitățile publice subordonate, aflate în coordonarea sau sub autoritatea altor entități publice, numirea/destituirea se face cu avizul entității publice ierarhic superioare, în condițiile legii.

(3) Conducătorul compartimentului de audit public intern este responsabil pentru organizarea și desfășurarea activităților de audit.

(4) Compartimentul de audit public intern este dimensionat, ca număr de auditori, pe baza volumului de activitate și a mărimii riscurilor asociate, astfel încât să asigure auditarea activităților cuprinse în sfera auditului public intern.

(5) Compartimentul de audit public intern din cadrul entității organizatoare, respectiv de la nivelul structurii asociative este dimensionat, ca număr de auditori, astfel încât să asigure realizarea activității de audit public intern la toate entitățile publice locale cuprinse în acordul de cooperare; cheltuielile ocazionate de activitatea de audit public intern desfășurată în sistem de cooperare, reprezentând cheltuieli de personal, cheltuieli privind impozite, contribuții și alte taxe aferente drepturilor de personal acordate și cele cu deplasările interne sunt repartizate, în mod corespunzător, pe entitățile semnatare ale acordului, în funcție de numărul de zile/auditor prestate; celelalte cheltuieli materiale, dacă părțile nu convin altfel, rămân în sarcina entității organizatoare sau a structurii asociative, după caz; modalitatea concretă de decontare a cheltuielilor se stabilește prin acordul de cooperare.

(6) – abrogat -

(7) Funcția de auditor intern este incompatibilă cu exercitarea acestei funcții ca activitate profesională orientată spre profit sau recompensă.

ART. 13

Atribuțiile compartimentului de audit public intern sunt:

a) elaborează norme metodologice specifice entității publice în care își desfășoară activitatea, cu avizul UCAAPI, iar în cazul entităților publice subordonate, respectiv aflate în coordonarea sau sub autoritatea altei entități publice, cu avizul acesteia;

b) elaborează proiectul planului multianual de audit public intern, de regulă pe o perioadă de 3 ani, și, pe baza acestuia, proiectul planului anual de audit public intern;

c) efectuează activități de audit public intern pentru a evalua dacă sistemele de management financiar și control ale entității publice sunt transparente și sunt conforme cu normele de legalitate, regularitate, economicitate, eficiență și eficacitate;

d) informează UCAAPI despre recomandările neînsușite de către conducătorul entității publice auditate, precum și despre consecințele acestora;

e) raportează periodic asupra constatărilor, concluziilor și recomandărilor rezultate din activitățile sale de audit;

f) elaborează raportul anual al activității de audit public intern;

g) în cazul identificării unor iregularități sau posibile prejudicii, raportează imediat conducătorului entității publice și structurii de control intern abilitate;

h) verifică respectarea normelor, instrucțiunilor, precum și a Codului privind conduita etică în cadrul compartimentelor de audit intern din entitățile publice subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate și poate iniția măsurile corective necesare, în cooperare cu conducătorul entității publice în cauză.

CAP. III

Desfășurarea auditului public intern

ART. 14

Tipurile de audit sunt următoarele:

a) auditul de sistem, care reprezintă o evaluare de profunzime a sistemelor de conducere și control intern, cu scopul de a stabili dacă acestea funcționează economic, eficace și eficient, pentru identificarea deficiențelor și formularea de recomandări pentru corectarea acestora;

b) auditul performanței, care examinează dacă criteriile stabilite pentru implementarea obiectivelor și sarcinilor entității publice sunt corecte pentru evaluarea rezultatelor și apreciază dacă rezultatele sunt conforme cu obiectivele;

c) auditul de regularitate, care reprezintă examinarea acțiunilor asupra efectelor financiare pe seama fondurilor publice sau a patrimoniului public, sub aspectul respectării ansamblului principiilor, regulilor procedurale și metodologice care le sunt aplicabile.

ART. 15

(1) Auditul public intern se exercită asupra tuturor activităților desfășurate într-o entitate publică, inclusiv asupra activităților entităților subordonate, aflate în coordonarea sau sub autoritatea altor entități publice.

(2) Compartimentul de audit public intern auditează, cel puțin o dată la 3 ani, fără a se limita la acestea, următoarele:

a) activitățile financiare sau cu implicații financiare desfășurate de entitatea publică din momentul constituirii angajamentelor până la utilizarea fondurilor de către beneficiarii finali, inclusiv a fondurilor provenite din finanțare externă;

b) plățile asumate prin angajamente bugetare și legale, inclusiv din fondurile comunitare;

c) administrarea patrimoniului, precum și vânzarea, gajarea, concesiunea sau închirierea de bunuri din domeniul privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale;

d) concesiunea sau închirierea de bunuri din domeniul public al statului ori al unităților administrativ-teritoriale;

e) constituirea veniturilor publice, respectiv modul de autorizare și stabilire a titlurilor de creanță, precum și a facilităților acordate la încasarea acestora;

f) alocarea creditelor bugetare;

g) sistemul contabil și fiabilitatea acestuia;

h) sistemul de luare a deciziilor;

i) sistemele de conducere și control, precum și riscurile asociate unor astfel de sisteme;

j) sistemele informatice.

ART. 16

(1) Proiectul planului multianual, respectiv proiectul planului anual de audit public intern se elaborează de către compartimentul de audit public intern, pe baza evaluării riscului asociat diferitelor structuri, activități, programe/proiecte sau operațiuni, precum și prin preluarea sugestiilor conducătorului entității publice, prin consultare cu entitățile publice ierarhic superioare, ținând seama de recomandările Curții de Conturi a României și ale organismelor Comisiei Europene; activitățile care prezintă în mod constant riscuri ridicate trebuie să fie auditate, de regulă, anual.

(2) Proiectele planurilor multianuale și proiectele planurilor anuale de audit public intern ale entităților publice locale care își asigură activitatea de audit prin cooperare se elaborează în conformitate cu prevederile stabilite la alin. (1) și se centralizează în planul multianual și în planul anual de audit ale entității publice organizatoare, respectiv ale structurii asociative, după caz.

(3) - abrogat -

(4) Conducătorul entității publice aprobă anual proiectul planului de audit public intern.

(5) Auditorii din cadrul compartimentelor de audit public intern desfășoară, cu aprobarea conducătorului entității publice, misiuni de audit ad-hoc, considerate misiuni de audit public intern cu caracter excepțional, necuprinse în planul anual, în condițiile prevăzute la art. 17.

ART. 17

În realizarea misiunilor de audit auditorii interni își desfășoară activitatea pe bază de ordin de serviciu, emis de șeful compartimentului de audit public intern, care prevede în mod explicit scopul, obiectivele, tipul și durata auditului public intern, precum și nominalizarea echipei de auditare.

ART. 18

(1) Compartimentul de audit public intern notifică structura care va fi auditată cu 15 zile calendaristice înainte de declanșarea misiunii de audit; notificarea cuprinde scopul, principalele obiective și durata misiunii de audit; notificarea va fi însoțită de Carta auditului public intern.

(2) Auditorii interni au acces la toate datele și informațiile, inclusiv la cele existente în format electronic, pe care le consideră relevante pentru scopul și obiectivele precizate în ordinul de serviciu.

(3) Auditorii interni au un nivel de salarizare corespunzător ierarhiei acestei funcții în cadrul sistemului de salarizare a funcționarilor publici; totodată, auditorii interni beneficiază de un spor pentru complexitatea muncii de până la 25% aplicat la salariul de bază brut lunar.

(4) Auditorii interni pot solicita date, informații, precum și copii ale documentelor, certificate pentru conformitate, de la persoanele fizice și juridice aflate în legătură cu structura auditată, iar acestea au obligația de a le pune la dispoziție la data solicitată. Totodată auditorii interni pot efectua la aceste persoane fizice și juridice orice fel de reverificări financiare și contabile legate de activitățile de control intern la care acestea au fost supuse, care vor fi utilizate pentru constatarea legalității și a regularității activităților respective.

(5) Reprezentanților autorizați ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene li se asigură drepturi similare celor prevăzute pentru auditorii interni, cu scopul protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene; aceștia trebuie să fie împuterniciți în acest sens printr-o autorizație scrisă, care să le ateste identitatea și poziția, precum și printr-un document care să indice obiectul și scopul controlului sau al inspecției la fața locului.

(6) Ori de câte ori în efectuarea auditului public intern sunt necesare cunoștințe de strictă specialitate, conducătorul compartimentului de audit public intern poate decide asupra oportunității contractării de servicii de expertiză/consultanță din afara entității publice.

ART. 19

(1) Auditorii interni elaborează un proiect de raport de audit public intern la sfârșitul fiecărei misiuni de audit public intern; proiectul de raport de audit public intern reflectă cadrul general, obiectivele, constatările, concluziile și recomandările. Raportul de audit public intern este însoțit de documente justificative.

(2) Proiectul raportului de audit public intern se transmite la structura auditată; aceasta poate comunica, în maximum 15 zile calendaristice de la primirea raportului, punctele sale de vedere, care vor fi analizate de auditorii interni.

(3) În termen de 10 zile calendaristice de la primirea punctelor de vedere, compartimentul de audit public intern organizează reuniunea de conciliere cu structura auditată, în cadrul căreia se analizează constatările și concluziile, în vederea acceptării recomandărilor formulate.

(4) Conducătorul compartimentului de audit public intern transmite, după caz, raportul de audit public intern finalizat, pentru analiză și avizare, împreună cu rezultatele concilierii:

a) conducătorului entității publice care a aprobat misiunea;

b) numai conducătorului entității publice locale care își asigură activitatea de audit prin cooperare, pentru misiunile de audit public intern proprii, și nu informează alte persoane fizice sau juridice, cu excepția celor prevăzute de lege, despre date, fapte sau situații constatate cu ocazia desfășurării misiunilor;

c) conducătorului instituției publice mici.

(5) După avizare, recomandările cuprinse în raportul de audit public intern sunt comunicate structurii auditate.

(6) Structura auditată informează compartimentul de audit public intern asupra modului de implementare a recomandărilor, incluzând un calendar al acestora. Șeful compartimentului de audit public intern informează UCAAPI sau organul ierarhic superior, după caz, despre recomandările care nu au fost avizate; aceste recomandări vor fi însoțite de documentația de susținere.

(7) Compartimentul de audit public intern verifică și raportează UCAAPI sau organului ierarhic superior, după caz, asupra progreselor înregistrate în implementarea recomandărilor.

CAP. IV

Auditorii interni

ART. 20

(1) Auditorii interni care sunt funcționari publici sunt recrutați, se supun regimului juridic privind incompatibilitățile, au drepturi și obligații, în conformitate cu prevederile Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu prevederile prezentei legi.

(2) Numirea sau revocarea auditorilor interni se face de către conducătorul entității publice, respectiv de către organul colectiv de conducere, cu avizul conducătorului compartimentului de audit public intern.

(3) Cadrul general de competențe profesionale ale auditorilor interni din sectorul public acoperă, potrivit Standardului ocupațional aprobat pentru această ocupație, cel puțin următoarele domenii:

a) audit intern;

b) managementul riscului, controlul intern și guvernanță;

c) management;

d) contabilitate;

e) finanțe publice;

f) tehnologia informației;

g) drept.

(4) Recunoașterea competențelor profesionale dobândite de auditorul intern se realizează pe baza:

a) corespondenței disciplinelor înscrise în foile matricole, aferente studiilor universitare, postuniversitare și în certificatele de absolvire cu recunoaștere națională, acordate în condițiile legii, cu domeniile din cadrul general de competențe profesionale;

b) pentru domeniile care nu se regăsesc în cadrul foilor matricole sau în echivalent, auditorul intern trebuie să își completeze pregătirea profesională prin programe organizate de instituții autorizate, finalizate prin diplome sau certificate de absolvire cu recunoaștere națională.

(5) Certificatul de atestare se eliberează dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:

a) în urma procesului de recunoaștere a rezultat îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (4);

b) experiență profesională de minimum un an;

c) probitate profesională confirmată prin două recomandări din partea unor auditori interni sau specialiști în domeniu, cu experiență de minimum 5 ani în activitatea publică.

(6) Pentru auditorii interni care dețin un certificat în audit intern emis de instituții de profil cu recunoaștere internațională, respectiv Institutul Auditorilor Interni din Statele Unite ale Americii, Institutul Francez al Auditului și Controlului Intern, Institutul Auditorilor Interni din Marea Britanie și Irlanda, nu mai este necesară îndeplinirea condițiilor menționate la alin. (5) lit. a).

(7) Certificatul de atestare își pierde valabilitatea atunci când:

a) auditorul intern/persoana fizică atestată nu a desfășurat activități specifice de audit public intern timp de 5 ani;

b) auditorul intern/persoana fizică atestată nu a participat la cursuri de pregătire profesională în cadrul programului de formare profesională continuă.

(8) Pentru auditorii interni care nu sunt funcționari publici selectarea și stabilirea drepturilor și obligațiilor se fac în concordanță cu regulamentele proprii de funcționare a entității publice, precum și cu prevederile prezentei legi.

(9) Persoanelor fizice, altele decât auditorii interni, care solicită obținerea certificatului de atestare li se aplică aceleași condiții de acordare, menținere sau de pierdere a valabilității stabilite pentru auditorii interni din entitățile publice.

ART. 21

(1) Auditorii interni trebuie să își îndeplinească atribuțiile în mod obiectiv și independent, cu profesionalism și integritate, conform prevederilor prezentei legi și potrivit normelor și procedurilor specifice activității de audit public intern.

(2) Pentru acțiunile lor, întreprinse cu bună-credință în exercițiul atribuțiilor și în limita acestora, auditorii interni nu pot fi sancționați sau trecuți în altă funcție.

(3) Auditorii interni nu vor divulga niciun fel de date, fapte sau situații pe care le-au constatat în cursul ori în legătură cu îndeplinirea misiunilor de audit public intern.

(4) Auditorii interni sunt responsabili de protecția documentelor referitoare la auditul public intern desfășurat la o entitate publică.

(5) Răspunderea pentru măsurile luate în urma analizării recomandărilor prezentate în rapoartele de audit aparține conducerii entității publice.

(6) Auditorii interni trebuie să respecte prevederile Codului privind conduita etică a auditorului intern.

(7) Auditorii interni au obligația să își îmbunătățească cunoștințele, abilitățile și valorile în cadrul formării profesionale continue, inclusiv după obținerea certificatului de atestare, care se realizează prin:

a) participarea la cursuri și seminare pe teme aferente domeniilor cadrului general de competențe profesionale sau celor specifice entității publice;

b) studii individuale pe teme aprobate de conducătorul compartimentului de audit public intern;

c) publicarea de materiale de specialitate.

(8) Formarea profesională continuă se realizează în cadrul unei perioade de minimum 15 zile lucrătoare pe an, activitate care intră în responsabilitatea conducătorului compartimentului de audit public intern, precum și a conducerii entității publice.

(9) Auditorii interni au obligația de a transmite rapoarte privind modul de realizare a programelor de formare profesională continuă, avizate de conducătorul entității publice, către organismul care a emis certificatul de atestare, o dată la 5 ani, pe baza cărora se va evalua menținerea/pierderea valabilității certificatului de atestare.

ART. 22

(1) Persoanele care sunt soți, rude sau afini până la gradul al patrulea inclusiv cu conducătorul entității publice nu pot fi auditori interni în cadrul aceleiași entități publice.

(2) Auditorii interni nu pot fi desemnați să efectueze misiuni de audit public intern la o structură/entitate publică dacă sunt soți, rude sau afini până la gradul al patrulea inclusiv cu conducătorul acesteia sau cu membrii organului de conducere colectivă.

(3) Auditorii interni nu trebuie implicați în vreun fel în îndeplinirea activităților pe care în mod potențial le pot audita și nici în elaborarea și implementarea sistemelor de control intern al entităților publice.

(4) Auditorii interni care au responsabilități în derularea programelor și proiectelor finanțate integral sau parțial de Uniunea Europeană nu trebuie implicați în auditarea acestor programe.

(5) Auditorilor interni nu trebuie să li se încredințeze misiuni de audit public intern în sectoarele de activitate în care aceștia au deținut funcții sau au fost implicați în alt mod; această interdicție se poate ridica după trecerea unei perioade de 3 ani.

(6) Auditorii interni care se găsesc în una dintre situațiile prevăzute la alin. (1)-(5) au obligația de a informa de îndată, în scris, conducătorul entității publice și șeful structurii de audit public intern.

CAP. V

Contravenții și sancțiuni

ART. 23

Constituie contravenții și se sancționează cu amendă de la 3.000 lei la 5.000 lei următoarele fapte:

a) încălcarea obligației de a asigura cadrul organizatoric și funcțional necesar desfășurării activității de audit public intern, potrivit prevederilor art. 11 lit. a);

b) încălcarea obligației de a elabora norme de audit public intern specifice entității publice, precum și neprezentarea lor spre avizare, potrivit prevederilor art. 13 lit. a);

c) încălcarea obligației de a elabora proiectul planului de audit public intern, conform prevederilor art. 13 lit. b);

d) refuzul personalului de execuție sau de conducere, implicat în activitatea auditată, de a prezenta documentele solicitate cu ocazia efectuării misiunilor de audit public intern, în conformitate cu prevederile art. 18 alin. (3);

e) nerespectarea prevederilor referitoare la numirea/destituirea conducătorului compartimentului de audit public intern, respectiv la numirea/revocarea auditorilor interni, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (2), respectiv ale art. 20 alin. (2).

ART. 24

Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac astfel:

a) de reprezentanți împuterniciți ai Ministerului Finanțelor Publice, pentru contravențiile prevăzute la art. 23;

b) de către reprezentanții împuterniciți ai organului ierarhic superior, la nivelul entității publice subordonate, pentru contravențiile prevăzute la art. 23 lit. a), c) și e);

c) de către reprezentanții împuterniciți de conducătorul entității publice, pentru contravențiile prevăzute la art. 23 lit. d).

ART. 25

Contravențiilor prevăzute la art. 23 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

CAP. VI

Dispoziții finale

ART. 26

În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi Ministerul Finanțelor Publice va elabora norme metodologice generale referitoare la exercitarea auditului public intern.

ART. 27

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă art. 2 lit. c), i), k)-n), p), u), art. 6-9, 28, art. 29 alin. (2), art. 32 lit. a)-e), art. 34 alin. (1) lit. a) și b), art. 37 alin. (3), precum și orice alte dispoziții referitoare la auditul public intern din Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind auditul public intern și controlul financiar preventiv, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 430 din 31 august 1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 301/2002.
